

POKROK ZÁPADU

Semi-Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Ptg. Co.
1211 So. 13th St. - Tel. 1008.

Subscription, by mail. \$2.50 per year.

Vychází každé úterý a pátek.

Vydává - - Tiskařské Družstvo

Tiskárna: 1211 jižní 13tá ulice.
Telefon 1008.

Rídící redaktor: - - J. Rosický

Předplatné:

V místě s dodávkou do domu, bez přílohy.	\$3.00
S přílohou.	\$3.50
Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez přílohy.	\$2.50
Knihovny Americké.	\$2.50
S Knihovnou Americkou.	\$3.30
Do Čech bez přílohy.	\$3.00
S přílohou.	\$3.50

Každý předplatitel oprávněn je k premii.

Ohlášky.

Drobné a různé ohlášky uveřejňujeme pouze, když peníze k objednávkám přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velikosti, nepřesahující pěticent, čítáme 75 centů za týden. Za různé ohlášky, blahopřání, smrti a jiná, čítáme \$1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Necht' každý proto přiloží objednavce tolik peněz, jak velkou ohlášku máti si přeje. Ceny ohlášek na delší dobu oznamí se ochotně na požádání.

Zásilký peněz

Jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb express "Money Order" a též nám se zále. Tedy v registrovaném dopise, aneb poukázkou bankovní jest záslilka jista. Kdo chce platiti "checkem" na bank, necht' zále o 25 centů více, proto že tolik musíme platit banku za kolekt, aneb at' koupí směnkou (draft) na Omahu, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přilijeme též 1 1/2 a 2 centové kolký. Všechny záslilky necht' jsou záslilny pod jednoduchou adresou pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 7. června 1898.

STRÝČEK SAM VYPRÁŠÍ ŠPANĚLŮM "i kdyby to vzalo celé leto," a to "bez svolení a přispění kteréhokoli jiného národa na světě."

ZPRÁVY VÁLČNÉ JSOU V NYNĚJŠÍ době velice zajímavé, avšak to co viděti jest na výstavě záměstisippské, jest ještě zajímavějším.

PO CELÝ MINULÝ MĚSÍC KVĚLELI falešni proroci, jak je chleba drahý. Dejte pozor, jak teď budou zase nafikat, že pšenice klesá v ceně.

REPUBLIKÁNSKÁ STÁTNÍ KONVENCE v Nebraska bude se odhývatí dne 10. srpna v Lincoln a od nominací tu učiněných bude záviseti, zdali půjde vsťfic vítězství, aneb porážce.

JAK PAK TO VLASTNĚ JE S TÍM klondickým zlatem letos? Ještě jsme neslyšeli o žádném z těch mnoha milionů, jež tam minulou zimu byly vy dobyty a mají letos přivezeny býti.

VLÁDA RUSKÁ PRŮ SI POSLALA PRO stavitele, kterýž zbudoval naší válečnou loď Oregon. Jestli ještě také bude Amerika učiti ostatní národy stavěti válečné lodě, pak věru musejí všechny přiznati jí předáctví.

VÝKAZY BANKOVNÍCH CLEARING housů podávají svědectví o stálem zrůstu obchodu a to vzdor tomu, že nalezáme se uprostřed války. Jak mnohem více byly by obchody pokročily, kdybychom žili v míru a pokojí a nebyli vřavou válečnou vyrušování!

TÍHLE ŠPANĚLOVÉ JSOU VĚRU SNADNO k uspokojení, když se mohou radovat i z toho, že americká zásobní uhelní loď Merrimac potopena byla v ústí zálivu Santiagského a zahradila tak cestu španělským lodím uvnitř se nalezájícím.

ZNÁMÝ ADVOKÁT Z BEATRICE, Colby, ustanoven prý bude brigádním generálem. Co Colby ví o válečnictví, nestojí ovšem za to, aby to kdo věděl, a jestliže pluk v jehož čele bude stát pan Bryan přijde pod vrchní velení generála Colbyho, pak Pán Bůh pomoc kmánům.

JINÝ KRAJ, JINÝ MRÁV. MÁME SICE tentýž zákon jako v Lincoln, ohledně karbanictví, a držitelů heren, neboť jest to zákon státní, však tam byl minulý týden odsouzen držitel herny na tři měsíce do kázně, ačkoli byly různé polehčující okolnosti. U nás se odsuzují karbanici na nejvýše k ně-

jaké peněžité pokutě, kterouž ovšem zaplatiti musí jejich oběti.

TA OKOLNOST, ŽE VÁLČNÁ LOĎ Oregon musela obeplouti celou jižní Ameriku, jestli se chtěla dostat z pacifického pobřeží na atlantické, povzbudila opět přivrženice zřizení průplavu nicaraguanského na útraty Spojených Států k nové činnosti. Průplav nicaraguanský byl by sice dobrým, ale bylo by k přání, aby nejen průplav, nýbrž i země, kterou povede, byla ovládána Spojenými Státy.

VRCHNÍ SOUD SPOJENÝCH STÁTŮ si dal říci a uznal, že klopytnul. Když totiž vydal rozsudek ohledně zákona o železniční sazbě v Nebraska, zahrnoval též také opatření v pravdě nesmyslné; zakazováno totiž rozsudkem nejen státu, nýbrž i dráhám samým, měniti dosavadní sazby dovozní. To ovšem byla voda na mlýn dráh, neboť ty nechtěly dojísta žádnou změnu a smály se do hrstě, která je vrchní soud tak otcovsky chrání. Náš státní zástupce podal soudu žádost o nové slyšení v přičině té a přesvědčil brzy vrchní soud, že vyvedl notný kotrmelec a proto minulý týden byl rozsudek zmírněn a teď mají již dráhy v našem státě povoleno, aby sazbou dopravní snížili, jestli chtějí. Hodný soud, hodné dráhy!

Poslední upomínka na občanskou válku.

Minulý týden vymazána byla kongresem poslední upomínka na válku občanskou, na válku bratrů s bratry. Byla totiž přijata předloha v obou sněmovnách, kterouž odstraněna jest navždy a nadobrou nespôsobilost politická oněch občanů jižních států, kteří zbraň proti Unii pozvedli.

Když bylo po válce, tedy přijat byl čtrnáctý dodatek k ústavě, jímžto dáno bylo právo občanské všem bývalým otrokům a kterýžto článek vykládán jest soudy, že vztahuje se vůbec na všechny osoby zde rozené, byt i rodiče jejich nebyli občany Spojených Států. Článek onen ustanovuje zároveň ve svém odstavci 3. jak následuje: "Nikdo nebudiz senátorem nebo zástupcem v kongresu, anebo volitelem presidenta a místopresidenta a nikdo nedržiz úřad civilní, nebo vojenský, pod Spojenými Státy, kdož přisahal dříve jakožto člen kongresu, aneb jakožto úředník Spojených Států, jakožto člen toho neb onoho státního zákonodárstva, aneb jakožto exekutivní aneb soudní úředník toho neb onoho státu, že podpořovatí bude ústavu Spoj. St., kdo pak účastným se stal povstání anebo vzpoury proti nim, aneb pomohl aneb nadřžoval nepřátelům jejím. Avšak kongres usnesením dvou třetin každé z obou sněmoven odstraní může takovou nespôsobilost."

Podle tohoto dodatku ústavního neměl proto žádný bývalý a dřívější úředník, aneb vojín, aneb kdokoliv jenž před válkou přisahal věrnost ústavě, pak ale tutěž porušil zúčastněním se revoluce jižních států, právo zastávati jakýkoliv politický úřad, aneb jakoukoliv službu Spojených Států, po tak dlouho, pokud by kongres usnesením dvou třetin hlasů v každé z obou sněmoven jinak neustanovil. Nuž, jestliže byla kdy doba, kdy by zapomenuto mělo býti poklesku, jehož dopustili se občané států jižních zradou na vlastní své, pak jest to dojísta doba nynější.

V době této, kdy Spojené Státy stojí nepříteli vsťfic, není znáti rozdilu smýšlení, ani jakého stupně vlastenectví mezi severem a jihu, mezi západem a východem. Celý národ ovládná jest jedním duchem vlastenectvím. Celý ná-

rod tvoří nyní vůči nepříteli celek nerozbořný. Je sice pravda, že žádný vítěz nikdy nebyl tak shovívavým k poraženému, jako byly státy severní po minulé válce občanské vůči státům jižním. Nevyhledávaly žádné pomsty, nebraly útočiště ku právu vítěze, donutit poraženého ku náhradě ztrát, jež mu válkou způsobil, nýbrž velkomyslně přijaly nazpět bývalé státy rebelské tak brzo, jak tyto byly pohotově uznati nedělnost společné vlasti a výsledky války. Co jediné vyhraženo bylo, obsaženo jest ve článku svrchu uvedeném, kterýž ovšem za těch dob byl nutností. Vřak i z článku samého vysvitá, že předvidána byla kongresem tehdejší doba, v kteréž zaceleny budou rány způsobené a utrpené válkou a kdy bude moci národ nejen prominouti, nýbrž i zapomenouti. Ta doba nadešla nyní a vlastenecké nadšení v celé zemi panující jest jejím nevyvatitelným důkazem a proto i usnesení kongresu včasným.

Věc Kuby a věc Čechů.

Prvé, než budeme reagovati na repliku 'Arga', měli bychom vyložití pojem slov subjektivnost a objektivnost, totiž osobní nazírání a co možná největší vymanění se z tohoto a všech předsudků v zájmu všeobecné pravdy, kde počítati dlužno jen s fakty, kterým pofiditi musíme svá přání a tužby, posuzující chladně a jen rozumem, zbavivše se vší vášně lásky i hněvu.

Po naší úvaze ze dne 20. m. m. dal Argus následovati replice, ve které svůj subjektivní názor českých věcí komentoval subjektivní kritikou naší úvahy.

"Jsou naše požadavky méně mravně oprávněny, než kubánské? Nikdy, zde i tam se jedná o svéprávné vymanění z cizáckého područí."

Tak my jsme promluvíli v uvedeném článku o paralele otázky české a kubské, čímž naše stanovisko nade vše jasné jsme precisovali. Že přítomné zastoupení českého poselstva na radě říšské po posledních událostech od sněmovní adresy, až do přítomné doby chváliiti jsme nemohli, lež na snadě. V politickém životě každého národa, který v té či oné formě parlamentárních zařízení se jeví, jsou hlavně dva směry největší důležitosti totiž onen radikálních zásad a oportunistu. První jest stranou útočnou a druhý z pravidla hájí status quo, totiž zachování stávajících institucí. Každý, kdo posuzuje objektivně celý vývoj českých věcí od dob sněmu kroměřížského až do dnešních událostí, tedy éru, ve které opětně čině jsme se zasadii o dobytí ztracených posic mezi evropskými národy, musí a musí viděti a tomu přisvědčiti, že jedinou správnou formou našeho zápasu za naši národní restauraci byl radikalismus, jenž slul mladočeským a kterým za vedení Havlíčka, Sladkovského Trojana, Baráka, Nerudy, bratří Grégrů atd. připravili jsme dobé naše bitevní šiky české armády.

Co oddálilo nás od uskutečnění státoprávní otázky? Dnes jest to předce nade vše jasným, že to byl oportunistu staročeské strany, jejíž vůdcové prosadili obeslaní rady říšské. Tím, že jsme se účastnili všeho jednání na jmenované říšské radě, vzdor vší deklaraci, principiálně ve skutečnosti jsme uznali tonu za středisko rakouského života národní a nebezpečně zranili zásady federalismu. Čeho dosáhli jsme na říšské radě?

Ve státoprávní otázce ničeho; o skrovných národně-kulturních věcech nemluvíme, poněvadž forma, jakou nám byly poskytnuty a našimi zástupci přijaty, nikdy neodpovídala vědomí naší národní mohutnosti a síly, která tou kterou vládou a její milostí podmíněna nebyla.

Staročeši byli smeteni punktacemi, kdy pod vedením Ed. Grégra a za pomoci Národních Listů postavil se český lid proti klausdinskému jhu vídeňských úmluv. A dnes po Badenově pádu opětně, což jest v parlamentních historických bezpříkladným, radikální mladočeská strana sama umírá rakouským oportunistem!

To jest faktem, jehož nejpádnější důkazy jest otevřený list Ed. Grégra proti ministru Kaizlovi vzdání se Herolda mandátu, Engla předsednictví klubu a Škardy jednateilství, nadšení, jímž provázeny jsou schůze lidu, pořádané radikální stranou.

Naše předešlé pojednání bylo založeno na uvedených skutečných událostech, které jsme objektivně úvahou opatřili, jinak však činí Argus, který básnicky běže "pars pro toto" a, co mluveno bylo o výslovně jmenovaném poselstvu českém, uvádí, co proslaveno o národě a lidu českém. To jest trochu rozdlil, aspoň my myslíme, jako mezi knězem a Bohem a nám se zdá, že říci darebákú knězi: lumpe, není ještě rouháním se božstvu!

A tak jest to i s českou otázkou v Čechách a poslancekými předáky, jimž veřejně se upírá osobní nezištnost a kteří jsou obviňováni — a jak zdá se úplně správně — z osobního prospěcháctví, jehož se dopustili ve službách národa.

O alianci anglo-americké.

V minulých dnech vyvolána po celé Evropě nemalá sensace řečí lorda Chamberlaina, ministra osad, v Birminghamu přednešaná, v níž ve prospěch uzavření aliance anglo-americké mluvil a jelikož řeč ta za jakýsi projev polo-úřední o úmyslech vlády považována byla, neváháme onu část řeči čtenáristvu našemu v plném znění podati:

"Chci, dle svého způsobu, předložiti Vám jasný náčrtek situace, jakou se mi býti jeví. Vláda naše jest vládou demokratickou. Veškerou sílu svou čerpáme z důvěry lidu a nemůžeme získati síly ani důvěry, leč když důvěrou spláceti ji budeme a proto, dle náhledu mého, není více místa pro tajnostkářství a zdrženlivost diplomacie, jak před 50. lety řízena.

Prvým bodem, kterýž objasniť chci, jest toto: Od války krimské, téměř již od padesáti let, politika země naší byla politikou přísného osamocení. Neměli jsme žádných spojenců a bojím se, že neměli jsme ani přátel. To nebylo vinou závistivosti, kteráž zbuřována býti musí naším úspěchem; bylo to vinou částečně podezřívavosti, že jednáme v sobeckém vlastním zájmu a že volními jsme, aby jiní lidé tahali za nás kaštany z ohně, že nechceme na se bráti žádnou zodpovědnost, ač volními jsme těžiti z práci jiného.

Leč v posledních letech věci jinak se utvářily. Nová situace povstala a jest jen spravedливо, aby lid této země věnoval jí náležité úvahy. Všechny mocné státy Evropy uzavřely spolky a pokud záviděno nám bylo všemi a pokud podezřívání jsme byli všemi a pokud máme zájmy, jež dnes neb zátra se zájmy všech skřížiti se mohou, můžeme kteroukoliv chvilku konfrontováni býti kombinací velmocí a to kombinací tak mocnou, že ani ten nejhorokrevnější státník nemohl by jí pozorovati bez jistého pocitu nevolnosti.

Stojíme osamoceni a můžeme býti konfrontováni kombinací, již jsem tuto označil. Co jest tudíž prvou povinností vlády za těchto okolností? Pravím bez váhání, že prvou povinností jest úžeji sblížiti všechny části říše a nadchnouti je duchem spojeného, říšského vlastenectví. Tuto prvou povinnost jsme nezanedbali. Sledovali jsme ji vytrvale a to s výsledkem jež celému světu jsou patrní. Dosud nikdy v dějinách říše anglické nebyly svazky, jež poji nás s zámožskými osadami a državami, pevnějšími, nikdy dosud pocity společných zájmů v obchodu, obraně a válce nebyly hlubšími a nebyly srdečněji pronášeny, než dnes.

A co že je naší nejbližší povinností? Jest to utvoření a udržování trvalých svazků přátelských s příbuznými našimi za oceánem. Jsou národem mocným a žle četným. Mluví jazykem našim a pili s naší krví. Jejich zákony li-